Հավելված N 4
ՀՀ Սյունիքի մարզի Գորիս համայնքի ավագանու
2022 թվականի նոյեմբերի 28-ի թիվ 151-Ա որոշման

ՀԱՅՏ

Հայաստանի Հանրապետության համայնքների տնտեսական և սոցիալական ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված սուբվենցիաների

Ծրագրի անվանումը	*Պատմական Հին Գորիս տանող ճանապարհի հիմնանորոգում*
Մարզ	*ՀՀ Սյունիքի մարզ*
Համայնքը /համայնքները	*Գորիս խոշորացված համայնք: Բնակավայրերը՝ Խնձորեսկ, Ներքին Խնձորեսկ, Հարթաշեն, Վերիշեն, Ակներ, Որոտան, Քարահունջ, Շուռնուխ, Բարձրավան:*
Համայնքի /բնակավայրի հեռավորությունը մայրաքաղաք Երևանից, ինչպես նաև մարզկենտրոնից	*Գորիսը գտնվում է Սյունիքի մարզի հյուսիս-արևելյան հատվածում: Համայնքի հեռավորությունը մայրաքաղաք Երևանից՝ 240 կմ, մարզկենտրոն Կապանից՝ 67 կմ:*
Համայնքի /բնակավայրի բնակչությունը	*Համայնքի տարածքը կազմում է 31969.28 հեկտար, բնակչությունը՝ 29721 մարդ: Բարձրությունը ծովի մակարդակից՝ 1398 մ:*
Սահմանամերձ համայնք/բնակավայր	*Գորիսը սահմանամերձ համայնք է:*
Բարձր լեռնային համայնք /բնակավայրի	*Գորիսը բարձր լեռնային համայնք է:*
Համայնքի գլխավոր հատակագծի առկայություն	*Համայնքն ունի կադաստրային քարտեզ, որը գյուղական բնակավայրերի համար հանդիսանում է գլխավոր հատակագիծ: Հատակագիծը հաստատվել է 2002 թվականին:*
Համայնքի և ծրագիր իրականացվող բնակավայրի/բնակավայրերի ենթակառուցվածքների վերաբերյալ համառոտ	*Գորիսն ունի 95 % լուսավորության ծածկույթ, այժմ անցնում է լուսավորման էներգաարդյունավետ կառավարման՝ նպատակ ունենալով էներգաարդյունավետության բարձրացման միջոցով խնայել էներգիան և կրճատել ջերմոցային գազերի արտանետումները: Քաղաքը գազաֆիկացված է, ունի 24 ժամյա ջրամատակարարում: Գազամատակարարումից*

տեղեկատվություն՝ հստակ նշելով՝	*օգտվողների թիվը կազմում է 90 % : Ոռոգման համակարգից օգտվողների թիվը՝ 70 % :*
- ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգից օգտվող համայնքի բնակչության տոկոսը և ջրամատակարարման տևողությունը, - գազամատակարարման համակարգից օգտվող համայնքի բնակչության տոկոսը, - ոռոգման համակարգից օգտվող բնակչության տոկոսը և համայնքում գյուղատնտեսական հողերից ոռոգվող հողատարածքների տոկոսը, - լուսավորության համակարգի առկայությամբ փողոցների տոկոսը՝ համայնքի ընդհանուր փողոցների մեջ և նշել էներգախնայող և ԼԵԴ լուսավորություն է, թե ոչ	
Ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը և դրա իրականացման անհրաժեշտությունը	*Ներկայումս պատմաճարտարապետական հուշարձաններով և ավանդույթներով հարուստ Հին Գորիսի պահպանումը և շահագործումն առաջնահերթություն է: Հին Գորիսը ազգային կարևորության*

	պատմամշակութային հուշարձան է: Այն իրենից ներկայացնում է բնական և ճարտարապետական հուշարձան:
	Սյունիքի պատմական և մշակութային հուշարձանների պաշտոնական ցանկում ներառվում է Սուրբ Հռիփսիմե եկեղեցին, Մելիքի եկեղեցին, 52 բնակավայրային քարանձավները, ամֆիթատրոնը, քարվանսարան, բնակելի ժայռապատ բլուրը, Ձագեձորի բերդը, Վարարակն գետի վրա անցնող կամրջի վրա նավթամղիչ կայանը, հին գերեզմանատունը և բազմաթիվ տապանաքարեր և խաչքարեր: Ուստի կարևոր է դեպի այս պատմական նշանակության բնակատեղի տանող ճանապարհի հիմնանորոգումը: Թեև Հին Գորիս տանող ճանապարհը կարևոր նշանակություն ունի, սակայն այն ներկայումս գտնվում է դժվարանցանելի վիճակում և անհրաժեշտ է այն վերականգնել: Քաղաքի պատմական միջուկի վերականգնման ծրագրեի շրջանակներում ամբողջովին վերականգնվում են փողոցները, հին տների արտաքին տեսքը, պատշգամբները, կարմիր տանիքները, ծրագրի տրամաբանական շարունակությունը ապահովելու նպատակով, կարևոր է վերականգնել նաև դեպի Հին Գորիս տանող ճանապարհը: Գորիս եկող զբոսաշրջիկների հիմնական այցելատեղին Հին Գորիսն է, և որպես այցեքարտ՝ հրատապ է դեպի պատմական բնակատեղի տանող ճանապարհի հիմնանորոգումը: Հաշվի առնելով նշված ճանապարհի նշանակությունը, անհրաժեշտություն է առաջանում պատշաճ ուշադրություն դարձնել և քայլեր ձեռնարկել վերակառուցման ուղղությամբ: Այս առումով առաջնահերթ են նաև ծրագրով հիմնանորոգման ներկայացվող ճանապարհների բարելավման, ենթակառուցվածքների արդիականացման և այլ խնդիրների լուծումը:
Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները, որոնց միջոցով պետք է հասնել ծրագրի իրականացման նպատակին	Հին Գորիսի վերականգնման օգուտները կլինեն թե՛ սոցիալական և թե՛ մշակութային: Անհատ ներդրողները նույնպես կարող են օգուտ քաղել ծրագրից: Զբոսաշրջային կենտրոնի ստեղծումը կխթանի փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացումը: Տարածքի վերականգնման արդյունքում կզարգանա զբոսաշրջությունը, կակտիվանա քաղաքային կյանքը և

	կստեղծվեն նոր աշխատատեղեր տեղի բնակիչների համար, կստեղծվի միջավայր, որը կապահովի հուշարձանների պահպանում:
	➢ Լուծվել է համայնքի կարևոր նշանակության ճանապարհների հիմնանորոգման խնդիրը: ➢ Թաղամասի ճանապարհների անանցանելիության խնդիրը լուծվել է: ➢ Աշխուժացել է ճանապարհի երկայնքով տեղակայված տարբեր ենթակառուցվածքների գործունեությունը, ավելացել է շահութաբերությունը, ընդլայնվել են բիզնես հնարավորությունները:
Ծրագրի արդյունքներին հասնելու գործողությունները և միջոցառումները	• Պատմական Հին Գորիս տանող ճանապարհի հիմնանորոգում Նախագծային և նախահաշվային աշխատանքների իրականացում: • Գնման գործընթացի կազմակերպում: • Շինարարական աշխատանքների կազմակերպում՝ ❖ Ճանապարհի ասֆալտապատում /1663գծմ/: ❖ Հենապատի կառուցում /80 գծմ /: ❖ Մայթերի ասֆալտապատում և սալիկապատում /720քմ/: ❖ Փողոցի երկայնքով անցնող ոռոգման առուների վերակառուցում /488գծմ/: ❖ Ճաղավանդակի կառուցում /224գծմ Ճանապարհի հանձնում և համայնքի բյուջեով պահպանման ծախսերի նախատեսում:
Ծրագրի իրականացման արդյունքում համայնքին սեփականության իրավունքով պատկանող հիմնական միջոցների արժեքի ավելացում բացառությամբ բազմաբնակարան շենքերի	Բարելավվող ենթակառուցվածքները համայնքային սեփականություն են և կընդգրկվեն հիմնական միջոցների հաշվեկշռում:

ընդհանուր բաժնային սեփականության գույքի	
Ծրագրի ազդեցությունը համայնքի և շահառուների վրա	*Շահառուների քանակը* ▪ *Ծրագրի անուղղակի շահառուներն են Գորիս համայնք եկող զբոսաշրջիկները:* ▪ *Առաջնային շահառուները թաղամասի բնակիչներն են, որոնց կապը համայնքի հետ դարձել է դյուրին:* ▪ *Զգալի ավելացել են սպասարկման օբյեկտների ծառայություններից օգտվողների թիվը:* ▪ *Հին Գորիս պատմական տարածքի վերականգման ուղղությամբ ներդրումների ակտիվությունը մեծացել է:* ▪ *Հին Գորիսի պատմամշակութային ժառանգության հանրահռչակումը դարձել է առավել դյուրին:* *Թաղամասում գործունեություն ծավալող բիզնեսների եկամտաբերությունը աճել է:*
Նշել ծրագրի իրականացման ընթացքում ստեղծվող ժամանակավոր և հիմնական աշխատատեղերի քանակը և դրանց նկարագրությունը	*Ծրագրի իրականացման ընթացքում* *Նպաստավոր պայմաններ կստեղծվեն նոր բիզնեսների համար.* ✓ *Զբոսաշրջության ոլորտում ծառայություն մատուցողների շահութաբերությունը կավելանա:* ✓ *Նոր ծառայությունների ավելացման հնարավորություն կստեղծվի՝ նոր աշխատատեղերի հնարավորությամբ:* *Շինաշխատանքներում կներգրավվեն 30-ից ավել աշխատողներ:*
Համայնքի նախորդ տարվա բյուջեն և բյուջեի կատարողականը	*Նախորդ տարվա բյուջեն՝* ***1 744 955 800*** *ՀՀդրամ.*

Ներկայացնել նախորդ տարվա բյուջեն, ծախսերը և կատարողականը՝ առանձնացնելով բյուջեի վարչական և ֆոնդային մասերը, իսկ բյուջեի ֆոնդային մասից ծախսերը ներկայացնել առանձին բացվածքով:

	Պլան	Փաստացի	Տոկոս
Ընդամենը համայնքի բյուջեի եկամուտները Այդ թվում՝	1 744 955 800		
- Վարչական բյուջեի եկամուտներ, որից	1 190 246 600		
- Սեփական եկամուտներ	252 274 600		
- Ֆոնդային բյուջեի եկամուտներ	554 709 200		
Ընդամենը համայնքի բյուջեի ծախսեր, որից	2 215 578 700		
- Վարչական բյուջեի ծախսեր	1 194 951 000		
- Ֆոնդային բյուջեի ծախսեր	1 020 627 700		
Համայնքի ֆոնդային բյուջեի ծախսերը, որից			
- Մեքենա սարքավորումների ձեռքբերման	2 000 000		
- Ճանապարհային տրանսպորտ	608 344 000		
- Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	35 000 000		
- Ջրամատակարարում	100 000 000		

- *Բնակարանային շինարարություն*	*83 997 400*		
- *Գյուղատնտեսություն*	*8 283 700*		
- *Փողոցների լուսավորություն*	*15 000 000*		
- *Նախադպրոցական կրթություն*	*200 000 000*		

Համայնքի ընթացիկ տարվա բյուջեն

2023թ.-բյուջեն ***2 414 000 000*** *ՀՀ դրամ:*

Ներկայացնել ընթացիկ տարվա կանխատեսվող եկամուտները, պլանավորված ծախսերը՝ առանձնացնելով բյուջեի վարչական և ֆոնդային մասերը, իսկ բյուջեի ֆոնդային մասից պլանավորված ծախսերը ներկայացնել առանձին բացվածքով:

	Պլան
Ընդամենը համայնքի բյուջեի եկամուտների պլանավորում *Այդ թվում՝*	*2 414 000 000*
- *Վարչական բյուջեի եկամուտներ, որից*	*1 222 000 000*
- *Սեփական եկամուտներ*	*282 000 000*
- *Ֆոնդային բյուջեի եկամուտներ*	*1 192 000 000*
Ընդամենը համայնքի բյուջեի ծախսեր, *որից*	*2 414 000 000*
- Վարչական բյուջեի ծախսեր	*1 222 000 000*
- Ֆոնդային բյուջեի ծախսեր	*1 192 000 000*
Համայնքի ֆոնդային բյուջեի պլանավորված ծախսերը, *որից*	*1 192 000 000*
- *Մեքենա սարքավորումների ձեռքբերման*	*2 000 000*

<table>
<tr><td></td><td><table>
<tr><td>-</td><td>Ճանապարհային տրանսպորտ</td><td>885 000 000</td></tr>
<tr><td>-</td><td>Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն</td><td>20 000 000</td></tr>
<tr><td>-</td><td>Ջրամատակարարում</td><td>10 000 000</td></tr>
<tr><td>-</td><td>Նախադպրոցական կրթություն</td><td>275 000 000</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Համայնքի ընթացիկ տարվա բյուջեի նախագծով կանխատեսվող բյուջետային մուտքերի (ներառյալ ֆինանսական համահարթեցման դոտացիայի գծով կանխատեսվող մուտքերը) հաշվին նշված ծրագրի իրականացման անհնարինության հիմնավորումը (համապատասխան հաշվարկներով</td><td>2023թ. բյուջետային տարում համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի մուտքեր կանխատեսվում են շուրջ 1 192 00 000 դրամի չափով, որոնք ձևավորվում են համայնքի սեփականությունը հանդիսացող ֆոնդերի օտարումից (հողի օտարումից), պաշտոնական դրամաշնորհներից և այլ նվիրատուներից, բյուջեի վարչական մասի տարեվերջյան ազատ մնացորդից:
Ընդամենը ֆոնդային բյուջեի ծախսերը կանխատեսվում է՝
1 192 00 000 դրամ, որից՝

2 000 000 – Մեքենա սարքավորումների ձեռքբերման

20 000 000 – Նախագծահետազոտական աշխատանքների համար

1 170 00 000 – Շենքերի և շինությունների կապիտալ վերանորոգում, որից՝

724 500 000 – Ընթացքի մեջ գտնվող կապիտալ ծրագրերի ֆինանսավորում

445 500 000 – Սուբվենցիոն ծրագրերի ֆինանսավորում՝ որից

54 000 000 - Թիվ 1 ՆՈՒՀ-ի հիմնանորոգում

171 000 000 - Պատմական Հին Գորիս տանող ճանապարհի հիմնանորոգում

81 000 000 - Գորիս քաղաքի Թումանյան փողոցի կապիտալ նորոգում

139 500 000 – Վերիշեն բնակավայրի մոտեցման գլխավոր ճանապարհի հիմնանորոգում:</td></tr>
<tr><td>Համայնքի միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիրը</td><td>Համայնքի միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր առկա չէ</td></tr>
<tr><td>Ծրագրի ընդհանուր բյուջեն, այդ թվում՝</td><td>380. 000. 000 ՀՀ դրամ (100%)

7600000 ՀՀ դրամ</td></tr>
</table>

- շինարարական օբյեկտների նախագծման արժեքը __________ դրամ,	550000 ՀՀ դրամ
- նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի պետական փորձաքննության ծառայության արժեքը՝ __________ դրամ,	2850000 ՀՀ դրամ
- տեխնիկական հսկողության ծառայությունների արժեքը՝ __________ դրամ,	1400000 ՀՀ դրամ
- հեղինակային հսկողության ծառայությունների արժեքը՝ __________ դրամ,	0
- գոյություն ունեցող շենք-շինությունների տեխնիկական վիճակի վերաբերյալ փորձաքննության ծառայության արժեքը՝ __________ դրամ,	1000000 ՀՀ դրամ
ինժեներաերկրաբանական հետազոտության ծառայության արժեքը՝ ——— դրամ	0
ինչպես նաև առանձին ներկայացնել հասարակական շենքերի և բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր օգտագործման գույքի կառուցման/նորոգման դեպքում՝ Էներգախնայողության միջոցառումների արժեքը __________ դրամ	
Համայնքի կողմից ներդրվող մասնաբաժնի չափը	*171 000 000 ՀՀ դրամ (45%)*

Այլ ներդրողներ	.... դրամ (.... %), նշել ներդրողի անունը:
Ծրագրի իրականացման տևողությունը	Սկիզբը___01.03.2023թ. Տևողությունը ___6ամիս _______
Ծրագրի ծախսերը	Մանրամասն ներկայացնել ծախսերը՝ կցելով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը: Ծրագրով նախատեսվող ծախսերը պետք է լինեն իրատեսական, ֆինանսական հաշվարկները և նախահաշիվները՝ հնարավորինս հստակ, հիմնավոր և մանրամասն: Մեքենա սարքավորումների ձեռքբերման դեպքում ներկայացնել հնարավորինս հստակ, հիմնավոր և մանրամասն տեխնիկական բնութագրերը, ֆինանսական գնահատականները և առնվազն երեք կազմակերպությունների կողմից տրված գնահարցումները:
Ամսաթիվ	28.11.2022թ.

Այլ տեղեկություններ ծրագրի մասին (նշել այն լրացուցիչ հանգամանքները, որոնք կարող են ցույց տալ ծրագրի կարևորությունը, ակնկալվող արդյունքների ազդեցությունը համայնքի և տարածաշրջանի զարգացման վրա, այլ հանգամանքներ, որոնք կարող են հաշվի առնվել ծրագիրը գնահատելու ընթացքում):

Համայնքի տնտեսական պատասխանատու՝ Իրինա Յոլյան
Հեռախոսահամարը, Էլեկտրոնային փոստը՝ 055851110 / yolyan.irina@gmail.com

Համայնքի ղեկավար **Առուշ Առուշանյան**

Կ.Տ.